

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๒ : ธันวาคม ๒๕๖๖

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

LIVEWORKSHEETS

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑

(๑) แต่สาชลเจียวยังวนเป็นวงไป	นี่ฤใจที่จะตรงอย่าสงกา
(๒) เมื่อโมงสองบาทเช้าพอเงาง้ำ	สิบเอ็ดลำบังคมลาแล้วคลาไคล
(๓) เห็นแต่หมอนอ่อนแอบอุระตน	เพราะความจนเจียวจึงจำระกำใจ
(๔) ป่าแสมแลเห็นอยู่ริ้วริ้ว	ให้หวิวหวิววาบวับฤทัยไหว

๑. จากบทอ่าน ข้อใด**ไม่ปรากฏ**ความคิดเห็น

ก. ข้อความที่ (๑)
ข. ข้อความที่ (๒)
ค. ข้อความที่ (๓)
ง. ข้อความที่ (๔)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๒

อันคดอื่นหมื่นคดกำหนดแน่	เว้นเสียแต่ใจมนุษย์สุดกำหนด
ทั้งลวงล่องอเงี้ยวทั้งเลี้ยวลด	ถึงคลองคดก็ยังไม่เหมือนใจคน

(นิราศเพชรบุรี, สุนทรภู่)

๒. บทอ่านข้างต้น**ไม่ได้**กล่าวถึงเรื่องใด

ก. สอนให้เลือกคบคน
ข. สอนไม่ให้ไว้วางใจคนง่าย ๆ
ค. สอนให้รู้จักสังเกตคน
ง. สอนไม่ให้เชื่อคำพูดคนง่าย ๆ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๓-๔

ไป่ถามปราชญ์บ่พร้อง	พาที
เปรียบดั่งเภรีตี	จึ่งครื้น
คนพาลพวกอวดดี	จักกล่าว
ถามบ่ถามมันฟื้น	เฟื่องถ้อยเกินถาม

(โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)

๓. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับสาระสำคัญของบทอ่านมากที่สุด

ก. ตาลเป็นคนที่คิดก่อนพูดเสมอ
ข. ปลาไม่ชอบพูดโอ้อวดตัวเองกับใคร
ค. ส้มเป็นคนที่ไม่มีนิสัยพูดทับถมผู้อื่น
ง. แก้วพูดกับผู้อื่นด้วยความจริงใจเสมอ

๔. บทอ่านนี้ใช้กลวิธีใดในการแสดงสาระสำคัญ

ก. การบรรยาย
ข. การพรรณนา
ค. การเปรียบเทียบ
ง. การยกตัวอย่าง

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๕

ครั้งนี้มิได้เช่นวัก	อารักษ์ไม่ให้สัตว์ในป่า
พระองค์จงบวงสรวงเทวา	ซึ่งสิงสู่ภูผาพนาลัย
	(อภัยนุราช, สุนทรภู่)

๕. บทอ่านนี้กล่าวถึงความเชื่อเรื่องใด

ก. ความเชื่อเรื่องโชคลาง
ข. ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์
ค. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์
ง. ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๖

มีปรางค์ปราสาทสุวรรณรัตน์	แจ่มจำรัสทัดเทียมพระสุริย์ใส
ม้ารถคชพลสกลไกร	เสนาในพรั่งพร้อมอเนกนันต์
อาณาประชาราษฎร	ก็ถาวรเป็นสุขกระเษมสันต์
พระทรงทศพิธราชธรรม	ดับเข็ญเย็นขัณฑเสมา
	(ยุขัน, ไม่ปรากฏผู้แต่ง)

๖. บทอ่านนี้**ไม่ได้**กล่าวถึงข้อใด

ก. สภาพบ้านเมือง
ข. หลักการปกครอง
ค. ความงามของกองทัพ
ง. ความสุขของประชาชน

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗

รุ่งพรุ่งนี้แล้วออแก้วไป	เด็กเอ๋ยไวไวมานี่หวา
ชวนกันออเจ้าสีข้าวปลา	**ซ้อม**ให้ขาวอย่ามีแกลบรำ
	(เสภาขุนช้างขุนแผน)

๗. คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ตี
ข. ตำ
ค. ขัด
ง. ย้อม

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘

พระพี่น้องสององค์ทรงสดับ	เคารพรับบังคมด้วยสมหมาย
พระเชษฐาบัญชาชวนน้องชาย	มาสรงสายสาคเรศบนเตียงรอง
แล้วแต่งองค์สอดทรงเครื่องกษัตริย์	เนาวรัตน์เรืองศรีไม่มีสอง
แล้วลีลามาสถิตบนแท่นทอง	จนย่ำฆ้องสุริยนสนธยา
	(พระอภัยมณี, สุนทรภู่)

๘. ข้อใด**ไม่ได้**กล่าวถึงในบทอ่าน

ก. การอาบน้ำ
ข. การเดินทาง
ค. การแต่งกาย
ง. การรู้จักอาวุโส

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๙

หางเอ๋ยหางเสือ	มีประจำท้ายเรือถือให้เที่ยง
ขาดหางเสืออาจทำลำเรือเอียง	ดูเหมือนเยี่ยงอย่างเทียบเปรียบใจคน
ขาดสติมิได้ใจจะเขว	หาชีวิตร่อนเร่ระเหระหน
มีสติช่วยได้ไม่อับจน	จะพาพ้นภัยพิบัติสวัสดิ์เอย

(ดอกสร้อยสุภาษิต, ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

๙. สาระสำคัญของบทอ่านตรงกับข้อใด

ก. การมีสติช่วยแก้ทุกปัญหาในชีวิตได้
ข. การมีสติจะทำให้ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง
ค. การมีสติจะทำให้ชีวิตปลอดภัยจากอันตราย
ง. การมีสติช่วยป้องกันไม่ให้ใช้ชีวิตอย่างหลงผิด

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๐

"(๑) ลืมเล่าถึงเห็นปลาเมื่อบ่าย ตัวไม่สู้โต ขนาดปลาเทโพแก่ ๆ นับพัน (๒) ว่ายน้ำเล่นโลดไล่กันเปนวงกว้างเกือบเท่าสนามหญ้าน่าพระที่นั่งอัมพร (๓) ตอนเย็นปลาฉลามแลปลาโลมาว่ายตามเรือเปนนาน เรือเดินดีมีลมพอสบาย (๔) ตั้งแต่มาไม่เคยมีใครพูดถึงคลื่น เพราะไม่มี"

(ไกลบ้าน, พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)

๑๐. ข้อความส่วนใด**ไม่มี**ความคิดเห็น

ก. หมายเลข (๑)
ข. หมายเลข (๒)
ค. หมายเลข (๓)
ง. หมายเลข (๔)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๑-๑๓

(๑) ดวงตาเป็นอวัยวะที่สำคัญของมนุษย์ เพราะมนุษย์เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ ส่วนใหญ่ก็มาจากการมองเห็นทั้งสิ้น (๒) ยิ่งในปัจจุบัน มนุษย์ใช้สายตาดูหน้าจอต่าง ๆ มากขึ้นทั้งหน้าจอคอมพิวเตอร์ หน้าจอมือถือ (๓) ประกอบกับสภาพอากาศที่ร้อนขึ้น ดวงตาของเราก็ยิ่งได้รับรังสีจากแสงแดดที่แรงขึ้นอีก (๔) เมื่อไรก็ตามที่พบว่า ดวงตามีอาการพร่ามัว แสบตา ปวดตา น้ำตาไหล หรือตาสู้แสงไม่ได้ อาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่า ถึงเวลาแล้วที่เราต้องหันมาใส่ใจสุขภาพดวงตาก่อนที่จะสายเกินไป

๑๑. พฤติกรรมในข้อใดส่งผลกระทบต่อสุขภาพดวงตา

ก. การนวดกดจุดรอบดวงตา
ข. การใช้เครื่องสำอางบริเวณดวงตา
ค. การทำงานกลางแจ้งเป็นเวลานาน
ง. การตรวจวัดดวงตาด้วยระบบคอมพิวเตอร์

๑๒. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

ก. หมายเลข (๑)
ข. หมายเลข (๒)
ค. หมายเลข (๓)
ง. หมายเลข (๔)

๑๓. ข้อใดมีคำที่มีความหมายโดยนัย

ก. ดวงตาเป็นอวัยวะที่สำคัญของมนุษย์
ข. ถึงเวลาแล้วที่เราต้องหันมาใส่ใจสุขภาพดวงตาก่อนที่จะสายเกินไป
ค. ดวงตามีอาการพร่ามัว แสบตา ปวดตา น้ำตาไหล หรือตาสู้แสงไม่ได้
ง. มนุษย์ใช้สายตาดูหน้าจอต่าง ๆ มากขึ้นทั้งหน้าจอคอมพิวเตอร์ หน้าจอมือถือ

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๔-๑๕

> การนอนหลับนั้นเป็นการพักผ่อนที่ดีที่สุดของร่างกาย ในขณะที่นอนหลับร่างกายจะซ่อมแซมเซลล์ผิวหนังหรืออวัยวะที่สึกหรอ ปรับสมดุลฮอร์โมนต่าง ๆ และการนอนหลับจะช่วยให้สมองส่วนความจำทำงานได้ดีขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากเรานอนหลับไม่สนิทหรือนอนไม่หลับนั้น จะส่งผลเสียต่อร่างกายของเราเช่นกัน เช่น มีอาการอ่อนเพลีย ไม่สดชื่น หากเกิดอาการนอนไม่หลับต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน ก็จะกลายเป็นปัญหาเรื้อรัง ส่งผลเสียต่อสุขภาพอย่างมากในระยะยาว เช่น ทำให้ดูแก่เร็ว เสี่ยงต่อการเกิดโรค และอาจทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตตามมา

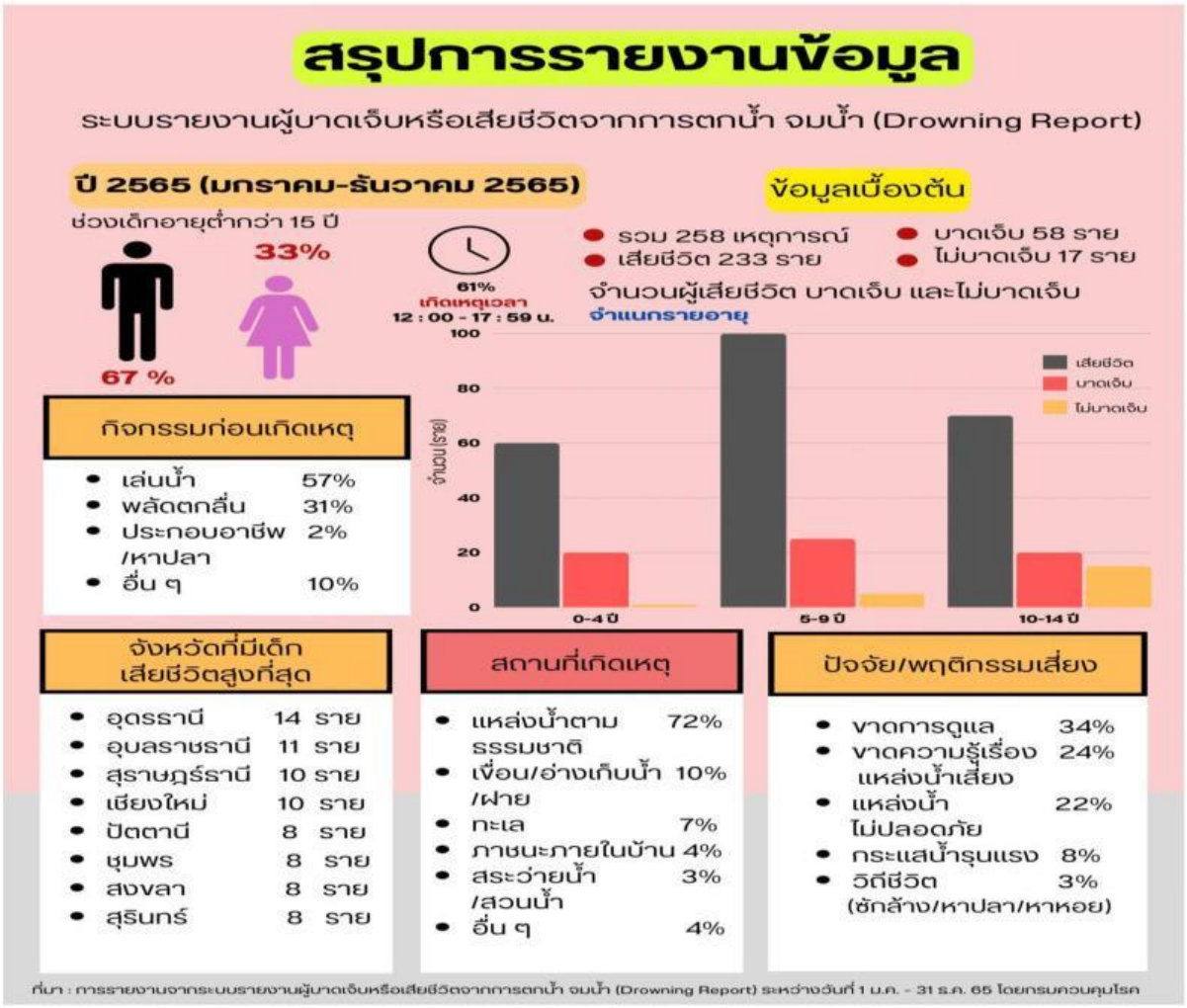
๑๔. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่านนี้

ก. วิธีการนอนหลับที่ดีที่สุด
ข. การนอนหลับคือการพักผ่อน
ค. ความสำคัญของการนอนหลับ
ง. ผลเสียของการนอนหลับไม่เพียงพอ

๑๕. การกระทำของบุคคลใด**ไม่สอดคล้อง**กับบทอ่านนี้

ก. เพชรพยายามนอนหลับติดต่อกันอย่างน้อย ๘ ชั่วโมง
ข. พิมพ์จะนั่งทำงานจนกว่าจะรู้สึกง่วงมากจึงจะเข้านอน
ค. พลอยเข้านอนไม่เกินสามทุ่ม และตื่นนอนตีห้าเป็นประจำทุกวัน
ง. แพรวจะปิดโทรศัพท์มือถือก่อนเข้านอน เพื่อป้องกันเสียงรบกวน

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖-๒๐

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS

๑๖. จากรายงานข้อมูล ข้อมูลใด**ไม่ถูกต้อง**

ก. การตกน้ำหรือจมน้ำของเด็กมักเกิดในช่วงกลางคืน

ข. เด็กอายุ ๕-๙ ปี เสียชีวิตจากการตกน้ำหรือจมน้ำมากกว่าเด็กวัยอื่น

ค. เด็กชายได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการตกน้ำหรือจมน้ำมากกว่าเด็กหญิง

ง. สถิติเด็กในทุกช่วงวัยเสียชีวิตจากการตกน้ำหรือจมน้ำมากกว่าการได้รับบาดเจ็บ

๑๗. ๑) ทะเล

๒) เขื่อน/อ่างเก็บน้ำ/ฝาย

๓) สระว่ายน้ำ/สวนน้ำ

๔) ภาชนะภายในบ้าน

๕) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

ข้อใดเรียงลำดับสถานที่เกิดเหตุเด็กตกน้ำหรือจมน้ำจากมากไปน้อยได้ถูกต้อง

ก. ๓) ๔) ๑) ๒) ๕)

ข. ๔) ๓) ๑) ๕) ๒)

ค. ๕) ๑) ๒) ๓) ๔)

ง. ๕) ๒) ๑) ๔) ๓)

๑๘. จากรายงานข้อมูล ข้อมูลใด**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการตกน้ำหรือจมน้ำ

ก. เด็กไทยยังขาดความรู้เรื่องแหล่งน้ำเสี่ยง

ข. แหล่งน้ำที่ไม่ปลอดภัยมีอยู่ทั่วไปในชุมชน

ค. ปัจจัยหนึ่งเกิดจากการขาดการดูแลอย่างใกล้ชิด

ง. ในช่วงน้ำท่วมเกิดน้ำพัดรุนแรงส่งผลต่อการตกน้ำหรือจมน้ำมากที่สุด

๑๙. ควรเติมข้อความใดใน [ ] จึงจะเหมาะสมที่สุด

ก. วิธีเอาตัวรอดจากการจมน้ำ

ข. เตือนภัยอันตรายจากการจมน้ำ

ค. คำแนะนำวิธีการป้องกันการจมน้ำ

ง. วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้นในการช่วยคนจมน้ำ

๒๐. จากข้อแนะนำตามบทอ่าน บุคคลในข้อใดปฏิบัติ**ไม่ถูกต้อง**

ก. แก้วหาผ้าคลุมคนจมน้ำเพื่อให้ร่างกายอบอุ่น

ข. ไก่รีบทำการช่วยหายใจเมื่อพบว่าคนจมน้ำหมดสติ

ค. กล้าใช้มือกดที่ท้องคนจมน้ำแรง ๆ เพื่อให้น้ำออกโดยเร็ว

ง. กลอยจับผู้ป่วยนอนตะแคงข้าง เพื่อให้น้ำไหลออกทางปาก

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “วิถีไทยสู่โลกดิจิทัล” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐-๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที

LIVEWORKSHEETS